

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1920.

B. EVFOLYAM. 252. SZAM.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 4

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 25.— K Félévre. . 150.— K
Negyedévre 75.— K Egész évre 300.— K

EGYES SZÁM ARA 1 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdekben és
az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

A tőzsde.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 3. A szerdai tőzsde megnyitása igen szilárdan indult. Később a papírok árnyereségük egy részét visszaadták.

A valuta-piacon a zárlat a következő volt: Napoleon 1475—1545, angol font 1670—1740, leva 570—590, dollár 490—494 $\frac{1}{2}$, francia frank 32 00—33 00, marka 590—615, lira 1750—1800, Romanow-rubel 345—365, lei 750—825, sokol 540—565, korona dinár 1240—1285, frankdinár 1240—1285, lengyel marka 135—140, svájci frank 7000—7700, osztrák korona —

A zürichi deviza-piac. A deviza-piacon a nov. 3-iki zárlat a következő volt: Budapest 130, Holland forint 194—195 10, Newyork 638 $\frac{1}{2}$, London 22 01, Páris 40 15, Varsó 160, Prága 7—, Bukarest 10 10, Wien 190.

Oroszországban 20 millió ember néz éhhalál elé.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Riga, október 3. Oroszországból újabban olyan hírek érkeznek, amelyek rendkívül sötét képet mutatnak Oroszország belső helyzetéről.

20 millió ember a legszörnyűbb éhhalál elé néz és semmi segítségre sincs remény. A népbiztosok azt az utasítást kapták, hogy csak azoknak adjanak élelmiszereket, akik belépnek a vörös hadseregbe.

Befejezték a bizonyító eljárást a népbiztosok bűnpörében.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 3. A népbiztosok bűnpörében tegnap befejezték a bizonyítási eljárást. Aczél dr. főügyész helyettes elmondta vádbeszédét, amelyben nem mint politikai, hanem mint közönséges bűnösök megbüntetését kérte.

A magyar kommunisták menekülnek Bécsből.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Bécs, november 3. A pozsonyi Slovenski Dennik bécsi forrásból közli, hogy az Ausztriába, főleg Bécsbe menekült magyar bolsevisták a keresztény-szociálista uralomtól felve, tömegesen menekülnek Bécsből Csehország területére, mert a rendőrség amaz intézkedéséből, hogy hetenként kétszer való jelentkezésre kényszerítette őket, arra következtetnek, hogy az új kormány kiszolgáltatja őket a magyar halóságoknak.

Az új államjegy teljesen azonos értékű a régi bankjeggyel.

A pénzügyminisztériumban már felállítják az államjegy hivatalait.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 3. A pénzügyminisztériumban már tegnap megkezdtek az előmunkálatokat az államjegy hivatal felállítására. A bekeszerződés rendelkezése értelmében az államjegy hivatal be fogja vonni a most forgalomban lévő Osztrák-Magyar Bank bankjegyeket s új államjegyeket ad ki, amelyek teljesen azonos értékűek lesznek a most forgalomban lévő bankjegyekkel.

Windisch-Graetz bűnös manipulációval vádolja a háborús hadvezetőséget.

Megdézsmálták a frontra menő élelmiszereket

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, nov. 3. A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök. A bejelentések után Szédeczky Lajos megokolta indítványát, hogy Zrínyi Miklós, a költő születésének évfordulója országos ünnepé avatassék.

Teleky Pál gróf miniszterelnök hozzájárult az indítványhoz s kérte, hogy tűzzék azt napirendre. Kijelentette, hogy jelenleg azonban az ország komoly helyzetben van és minden pillanatot komoly munkára kell főhasználni.

Windisch-Graetz Lajos herceg: Ismerteti az ellene felhozott vádakokat. A Károlyi-kormány azzal támadta, hogy a burgonya-irodának egyik üzletéből származó hasznát politikai vagy magáncéllra használta föl, magyarul elsikkasztotta. Az iroda egyes tisztviselőit család és sikkasztás gyanúja alatt le is tartóztatták. A burgonyadara üzlet név alatt ismeretes tranzakció minden részletében az ő utasításai szerint hajtatott végre. Az ez üzletből származó 10 millió hasznát, amikor hivatalát elhagyta, átadta.

Egy hang: Irás mellett adta át?
Windisch-Graetz Lajos herceg: Minden irás mellett történt.

Egy hang: A zsidók vágják zsebre.

Windisch-Graetz Lajos herceg: Nem. Az én miniszterségem alatt senkisémet vágott zsebre semmit. Azzal is megvédőtök, hogy titokban nagymennyiségű élelmiszert szállítottam Ausztria ellátására.

Meskó Zoltán: A frontra korpament.

Windisch-Graetz Lajos herceg:

Eppen emiatt indítottam vizsgálatot, amely kiderítette, hogy az akkori hadvezetőség bűnös manipulációja miatt történtek az ilyesmik. Az akkori hadvezetőség a frontra küldött élelmiszereket jogtalanul megdézsmálta egyes osztrák városok élelmiszerének javára. A Károlyi-kormány azzal is vádolt, hogy a fegyverszünet és a különbéke tárgyalások folyamán az ország érdekeit sértő magatartást tanúsítottam.

Meskó Zoltán: Miért nem tartóztatták le Károlyi Mihályt?

Windisch-Graetz Lajos herceg: Proponáltam, hogy tartóztassák le Károlyi Mihályt.

Kérésére Teleky Pál gróf miniszterelnök hozzájárulása után a Ház kimondta, hogy parlamenti bizottságot küld ki a Windisch-Graetz Lajos herceg ellen emelt vádak megvizsgálására.

Ezután Kovács József, a lakásminizériák és a lakáshivatal revíziója, Pallavicini György őrgróf a nemzeti gyász kifejezésésképen a középületeken a zászlók felárbórcra bocsátása, Nagy János a munkásbiztosító és munkáskérdés törvényes rendezése tárgyában terjesztették elő és okoltak meg indítványait.

Elvetette a Ház Hornyánszky Zoltán amaz indítványát, hogy Ereky Károly indítványát tűzzék napirendre.

A délutáni ülésen Ereky Károly a pénz értékének csökkenése, Mikovényi Jenő a nyugdíjas tisztviselők illetve, Dvorcsák Győző a felvidéki cseh atrocitások, Balla Aladár Weiskirchner budapesti tárgyalásai ügyében interpelláltak.

Elitelték a román ezredes bántalmazóját.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, nov. 3. Popescu román ezredes bántalmazása ügyében tegnap hirdették ki az ítéletet, amely szerint 3 havi foglár-fogságra és 2—2 hetu magánzárkára ítélték, Miskolczt fölmentették.

Lázong a szovjethadsereg.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Riga, nov. 3. Moszkvából érkezett utasok beszélik, hogy Moszkvában a katonaság közt lázadás tört ki. A lázadás abból kezdődött, hogy egyes ezredesek vonakodtak a frontra menni, míg új ruhát nem kapnak. A kormány a lázadók közül hat-hétezer embert elfogott. Az utcákon géppuskákat és ágyukat állítottak fel. — Mintegy háromszáz embert kivégeztek.

Tüntetés Ungváron a cseh miniszterelnök ellen.

Ungvár, november 3. Cerny cseh miniszterelnök felvidéki útjában Ungvárra érkezett. A szokásos tisztelgések után a vármegyeháza előtt több száz főnyi tömeg a miniszterelnök ellen kezdett tüntetni. A tüntetők vezetője az Ungváry Közlöny szerkesztője, Havasi Emánuel volt, ki hosszas izenetváltás után küldöttséget vezetett a miniszterelnök elé, melynek szónoka elkeseredetten adott kifejezést a cseh iskolapolitika magyar ellenes tendenciája felett érzett elégedetlenségnek.

A miniszterelnök látogatása alkalmából adott diszebeden ugyan csak kellemetlen incidens történt. Ugyanis a meghívott magyar vendégek távol maradtak, úgy a keresztények, mint a zsidók. Érdekes, hogy a ruszofilek nemesak a bankettől, hanem a fogadtatásról is távol maradtak.

Harding lett az Egyesült-Államok új elnöke.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, november 3. A budapesti amerikai kolóniához kora reggel távirat érkezett, amely a Chicagói Tribune küldött és közli, hogy az elnökválasztáson Harding-t nagy szótöbbséggel elnökké választották.

◆ SZÍNHÁZ ◆

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök: Madame X. A) bérlet.
Péntek: Luxemburg grófia op. 87.
B) bérlet.

A Csokonai-színház támogatást kér a várostól.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Csokonai-színház a mai viszonyok között súlyos helyzetbe került. Kardoss Géza igazgatónak minden jó szándéka, tehetsége s a legmesszebbmenő áldozatkészsége nyilvánvalóan nem elegendő már ahhoz, hogy a Csokonai-színház a saját erejéből, minden segítség nélkül fenttarthassa magát.

Vége az ugynevezett színházi konjunkturának, mérhetetlen a drágaság s a Csokonai-színház mérhetetlenül megnövekedett kiadásait nem képes a megcsappant érdeklődés mérsékelt bevételeiből fedezni.

A színház vezetői vállaira rákattak minden terhet, amikor még megbírhatta a Csokonai-színház, azonban beállott a fordulat s a Csokonai-színház láthatóan összeesik a régi terhek alatt, amelyek egyáltalán nem felelnek meg a mai helyzetnek.

Kardoss Géza igazgató nem tehetett mást, minthogy beadványt intézett a városi tanácshoz, amelyben teljes őszinteséggel föltárta, hogy az egész vidéki színház, mint különösen a Csokonai-színház szomorú helyzetét. Rámutatott arra, hogy az összes nagy társulatok közül egyedül ő szervezkedett fix alapon, egyedül ő vállalt rizikót. Sokkal többet tett tehát, mint más az ő helyében.

Nem bírja a folyton emelkedő kiadásokat. Fölemlíti, hogy a Csokonai-színházban a villamos áram kilowattónként 15, míg privát félnek 10 koronába kerül. Egy napi világításért 800—1000 koronás számát fizet. A zenekar napi 1000 korona, a fűtés most is bejelen 1500 koronába naponta, a rendőrség, tűzoltóság költsége 515 K naponta. Ilyen tételekkel képtelenség megbirkózni.

Ennélfogva kéri, hogy:

A vigalmi adót töröljék el, hogy így a közönség olcsóbban járhasson színházba, fűtést adjon a város; villamos világításnál önköltségi árat számítsanak; a tűzoltóság díjazásánál csupán a szerződése szerinti összeget kelljen fizetni.

Hangsúlyozza, hogy ez nemcsak kulturális, hanem 120 család egzisztenciájának kérdése. Kívánságai a Csokonai színház reuzálásának legminimálisabb feltételei.

Ha ezt a város nem biztosítja: nem tehet mást, mint amit a szegedi színház vezető tette — aki pedig konzervatív alapon működik — visszaadja a színházat a városnak.

Kardoss Géza beadványát valószínűleg hamarosan tárgyalja és remélhetőleg méltányolni is fogja a városi tanács.

Tolonc. Tóth Ede kitérő népszínművét: a Tolonc-ot is fölvetve más raba a Csokonai-színház. Kardoss Géza társulata pompásan adta elő ezt is. Bodán Margit

Monstretiltakozás a békeszerződés becikkelyezése ellen.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, nov. 3. A fővárosban plakátok jelentek meg, amelyeken a társadalmi egyesületek szövetsége föl hívja a főváros lakosságát, vegyen részt november 4-én, csütörtökön és november 9-én, va-

sárnap a Vigadó nagytermében tartandó nagy gyűlésen, amely után ünnepi menetben viszik a békeszerződés becikkelyezése ellen tiltakozó memorandumot a nemzetgyűlés és a kormány elé.

nagszerűen játszott és nagyon szépen énekelt. Gondos művészi alakítást produkáltak J. Lukács Juliska és Szigeti Jenő is. Szalma Sándor szível-lelekkel énekelte a gyönyörű magyar nótákat. R. Nádosy István, Mátray Jenő, Egyed Lenke, Erdélyi Kálmán egyaránt tehetségesen és ambíciózusan működtek közre.

Holnap, pénteken, 5-én B) bérletben és szombaton, 6-án C) bérletben Lehár Ferenc híres operettje, a Luxemburg grófia kerül színpadra a Csokonai-színházban Szalmával, Bodán Margittal, Rácz Adával, Szigetivel és R. Nádosy Istvánnal a főszerepekben. A színház jegypénztára már árusítja az előadások jegyeit.

Veszedelemes ember a jövő heti szenzációja a Csokonai-színháznak. Ez újdonság címszerepét Kardoss Géza igazgató fogja játszani. A rendkívül érdekes darab erős drámai hatásokkal színműnek indul, de a II-ik felvonásában felborul a helyzet s a legkacagatóbb bohózatban mulathat a néző.

Ezüst sirály próbái folynak a Csokonai-színházban, hogy a november 12-iki bemutató sikere biztosítva legyen.

Magnus, az igazságos. Olasz bűnügyi dráma 5 felvonásban, bemutatja ma az Apollo. A főszerepeket Itala Manzini és Maciste, az óriás atléta játssza, kit közönségünk a Cabiria és a földalatti szindikátus főszerepeiben avatott kedvencévé. Jegyelővétele.

Cesarina (a világ urnöje) VII. Az arany asszony című hetedik részét ma utoljára mutatja be az Uránia, holnap pénteken a befejező rész: Maud bosszúja kerül műsorra. Jegyelővétele.

Világnyelvek
ROSE nyelviskola,
Széchenyi-utca 42.

Nagy előkészületek az őszi vásárra.

Szombaton és vasárnap lesz a jótékonyági vásár a Bikában.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A Jótékony Nőegylet és a Baross-szövetség, mint már többször jeleztük, f. hó 6-án és 7-én, szombaton és vasárnap, két napon át tartó nagyszabású, fényes, látványos és szórakoztató vásárt rendez a Bika nagy- és hangverseny termeiben, mely barátságosan be lesz fűtve és a Baross-szövetség legjobb kereskedői áruik színe-javát a Nőegylet hölgyei által áruba bocsátják. A két egyesület vezetősége valóságos sátoros városra fogja varázsolni a nagytermet, hol a szoroson egymás mellett levő sátor-tüzetekben pompásabbnál pompásabb árukkal lesznek rogyásig töltve, melyeket a napi áraknál sokkal olcsóbban árusítanak el, úgy, hogy jól tenné a közönség, ha a ka-

rácsonyi bevásárlásait ott eszközölné. Lesz ott minden, butor, szőnyeg, ruhaáru, kézimunkák, fűszer, csemege- és gyarmataruk, porcellán, papír és üvegáru, játékok és háztartási cikkek, szappan, virág, gyümölcs, mézes percc és cigaretták stb. — Mindkét napon egész nap cigányzene, buffet, ahol délelőtt sör, virsli, délután uzsonna sőt vacsora is lesz, ahol a jótékony nőegylet hölgyei és urleányai fognak felszolgálni. A vagyonmentő vásár egyik eredeti és praktikus ötlete a vásárnak.

Erre már tömegesen érkeznek a szebbnél-szebb tárgyak, lesz azon régiség, porcellán, bőr stb., sok-sok mindmennyi értékes holmi. A nőegylet igyekezni fog a meghatározott áron eladni, vagy elárverezni. Sorsolás mindkét napon át, melyre a helybeli kereskedő urak voltak szívesek sok értékes tárgyat a sorsolási sátor részére engedni, lesz ott vagy 1500 darab csecse-becse, melyet 1 koronás sorsjeggy ellenében lehet nyerni. Mindkét nap délutánján a hangversenyteremben 5 órától 6 óráig, 6 órától 7 óráig és 7 órától 8 óráig a legváltozatosabb műsorral kabaret lesz, hol a helybeli műkedvelők színe-java és a Csokonai-színház néhány tagjának közreműködésével. Tánc, monológ, ének és szindarab, a legkitünőbb alakítással. Különben beszéljen a műsor maga: Bodán Margit, Fábry Baba, Kun Margit, Kardos Ilona, Karászy Denike, Payer Margit, Pap Magda, dr. Pap Tibor, dr. Boka Tibor, Mátray Jenő, R. Nádosy István, Brück Emil, Szomjas Gizi, Rácz Ada, Sarkady Sárika, Pálffy József, Nedeczky Bibi, Székely Zizi, Tóth Andrea, Szabó Katica, Hajdu Lajos, Mikecz Gábor, Timár Manci, Tóth Piri és az Egyetértés műkedvelő társaság néhány tagjának, az élén Vadkerti Endrével.

A vásár kezdete szombaton délelőtt 10 órakor. Belépti-jegy 5-50 korona, a vigalmi adóval együtt. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri a rendezőség.

Felhívás a termelőkhöz.

Az egyes termelőkre kivett kenyérmaq és tengeri mennyiségek beszállítása most már halaszthatatlanná vált, saját érdekükben figyelmeztetjük a termelőket, hogy a kivett adóigabona és csöves tengeri minőségek alatt a rendelet szerint kifogástalan és az előirt általános követelményeknek megfelelő száraz termények értendők. Ennélfogva a termelő csakis emberi táplálkozásra alkalmas és a körülményekhez képest száraz tengerit és jó minőségű kenyérmaqvakat szállíthatnak csak be, amennyiben egyesek mégis megkísérik, hogy kevert, rossz minőségű terményt szállítsanak, súlyos következményeknek teszik ki magukat.

Közélelmezési ügyosztály.

▼ EGYHÁZ ÉS ISKOLA ▼

Veszélyben a gyermekek iskoláztatása. Tűzelőfa hiányában az elemi iskolákat be akarják zárni. Szinte hihetetlen, hiszen még most nyitották meg. Hat év óta nem lehetett rendesen tanulni. Hol kórház volt, hol kaszárnya, majd a menekülteket helyezték bele s midőn végre mind e nehézségeken túl esett és jó későn megnyílt, már ismét a bezárás gondolatával foglalkoznak. Ez nem mehet így. A fahiány nem oly nagy méretű, hogy az iskolákat ne bírnák ellátni. A fa megvan az erdőn, de a beszállításnál és az adminisztrációnál van az akadály. Ezt a nehézséget le kell küzdeni. Legelőször is az iskolákat kell ellátni tüzifával. Halogatásra nincs idő és ha másképp nem lehet, közérővel. Utóvégre annyi család gyermeke jár iskolába. Ezek közül akinek fuvarja van, egy napi fuvar ad, akinek nincsen, de pénze van, pénzt ad, akinek egyik sincs, a fuvagáshoz munkáját adja: mind-egyik könnyen kibírja e parányi munkát és az iskolát nem kell bezárni. Ifjúságunk erkölcsé ugyanis levan rombolódva, egyetlen szüle sem nézi jó szemmel, hogy gyermeke saját hibáján kívül tanulatlanul nőjön fel. Vagy, hogy akarunk értelmes, alkotó, munkás nemzedéket nevelni, ha minden jó kutfejétől, az iskolától elvonjuk őket.

Negyvenkét és félmilliót kapott a magyar egyetemes ref. egyház Amerikából. Jelentette az Egyetértés, hogy az egyetemes ref. egyház elnöksége 100,000 dollár adományt kapott Amerikából. Mint értesülünk, a pénz meg is érkezett s korona értékben 42 és félmillió koronát tesz ki, amelyet a megjelölt célokra fognak fordítani.

A tolvajt elfogták, a káros eltűnt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Különös eset történt tegnap a zsebvasáron. A vásár forgatagában egyszerre csak nagy riadalom támadt. Egy 25—27 éves fiatal embert rajta értek, amint egy asszonynak a zsebéből kilopta a pénztárcát, melyben 674 korona volt. Fülöncsüpték a zsebtolvajt és átadták a rendőrnek, ki bekísérte a rendőrségre. Itt megállapították, hogy az illető Velés János 27 éves bagaméri illetőségű notórius zsebtolvaj.

ki már több évet ült börtönben. A lopott 674 koronát meg is találták nála. Így a tolvaj csak meglett volna, de nem volt sehol a káros. Az asszony, akinek zsebéből a tolvaj a pénzt kilopta, a nagy zavarban eltűnt. Holott pénzt visszakaphatta volna. A rendőrség felhívja az illetőt, hogy jelentkezzen az ügy referensénél, dr. Roncsik Jenő rendőrkapitánynál.

Az elfogott zsebtolvajra valószínűleg még sok más zsebtolvajlás is rá fog derülni.

Kérjetez szeretet-jelvényt a vásárlások alkalmával.

HIREK

Párbaj ellenfél nélkül.

A régi lovagkornak egy elkésett akkordja tartja kellemes izgatottságban London városát s a rengeteg metropolis lakói mosolyogva lesik a fejleményeket, amelyek azonban a legnagyobb valószínűség szerint meg fognak rekedni ott, ahol vannak. Sir Claude Champion de Crespigny, aki 73 éves, párbajra hívta 57 éves unokatestvérét, lord Kenyont, „bárhó, bármiképp, bármilyen fegyverrel, életháláig”. Sir Claude, akinek francia neve azt mutatja, hogy norman ivadék s Hódító Vilmosmal jöttek az ősei Angliába, a becsületét vérrel akarja megparazni. Lord Kenyon sokkal modernebb ember, intelligens, szorgalmas üzletember s a kihívást „kedvesen abszurd”-nak mondja.

Sir Claude veterán sportember és világszavargó s mindenki tuskés, borsos vén fickónak ismeri. Az öreg baronet, aki már számtalanszor kihívta lord Kenyont, de ez mindig ignorálta, azt mondja, hogy „száz esztendővel ezelőtt egy De Crespignynek nem kellett volna oly sokaig várnia egy Kenyonra, mint most”.

A két ember közt a családi viszály már régi keletű s akkor kezdődött, amikor a délafrikai háború alatt lord Kenyon érelyesen visszautasította Sir Claude-nak rávonatkozó megjegyzését. Azóta a heves öreg egyre azt hangoztatja: „Ragaszkodom véleményemhez és fölfogásomhoz. Egy gentlemannek ily esetben csak egy természetes teendője van: harcolni”.

Lord Kenyon a következőket mondja erre a humoros halálos kihívásra vonatkozólag: „Egyszer valami kis szövi: a támadt közöttünk egy birtok miatt, amelyet Sir Claude a nagyapjától örökölt, akinek három leánya volt. Az egyiket kitagadta s e fölött támadt a viszálykodás. Husz év óta Sir Claude egyre-másra küldi hozzám a kihívásokat, de sohasem vettem figyelembe. A huszadik században csak nem fogunk párbajozni oly neveséges dolog miatt, mint egy birtokpörből kifolyó nézeteltérés. Igaz, hogy én is megneveztem a segédeimet, de azzal a megbizással, hogy ezt a párbajügyet ne vegyék komolyan. Sir Claude képes kihívni egész Angolországot.”

Sir Claude magas ember, oly egyenes mint a fenyő s nem látszik többnek ötven évesnél. Olyan, mint Don Quixotte. Sehogy sincs kibékülve azzal, hogy a világ a régi lovagkorból oly rideggé, oly modernné alakult át. A lakása is olyan, mint egy régi várgrófe, a mult századokból való. Szinte békítőn hat, amikor ebbe a középkori környezetbe fölhallatszik a prózai taxicab túlkölése.

Lord Kenyon éppen az ellentéte. Azelőtt katona volt, most azonban rendkívül tevékeny, szorgalmas üzletember, mellesleg szenvedélyes sportsman s hatalmas erejű ember. A párbajra vonatkozólag elnéző mosollyal azt szokta mondani, hogy egyedül álmatlan éjszakát sem fog okozni.

A vásárcsarnok felállítása.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Evtizedes terv már Debreczenben egy vásárcsarnok fölépítése.

A vásárcsarnok létesítésére tervek is készültek már s a helyre vonatkozóan is kialakultak a vélemények és pedig akként, hogy a vásárcsarnokot a Degenfeld-terén kell fölépíteni, ahol a városnak az ugynevezett városgazdai hivatal által elfoglalt épülettel és telekkel, amelyhez a Csapó-utca 15. számú telek is csatlakozik, megfelelő területe van.

A közbejött háborús és mozgalmas idők nem voltak alkalmasak arra, hogy a terv meg is valósíttassék, aminek legnagyobb akadálya, mint ilyen kérdésnek mindig, a pénzügyi nehézségek voltak.

Most azonban e nehézség leküzdésére is meg van a lehetőség és megvalósítható Debreczen egyik legfontosabb köz-

egészségügyi és közellátási intézménye.

A legrövidebb idő alatt ugyanis befejezést nyer a köz-ellátási hivatal fölszámolása és már most megállapítható, hogy ott 5—6 millió korona fog rendelkezésre állani. Mivel a város házipénztára a változott viszonyok és a bevétel emelkedése folytán elég kedvező helyzetben van, a legnagyobb hiba volna ezt az összeget, amely a köz-ellátás révén gyűlt egybe, nem ismét köz-ellátási célra fordítani, hanem azt a házipénztár javára tenni. Ez az összeg a legjobban szolgálná a célt, ha azt a vásárcsarnok fölépítésére fordítaná a közgyűlés, amely ez összeg birtokában már most el is rendelheti az előmunkálatokat, hogy a kedvezőbb viszonyok beálltával, esetleg már a jövő tavasszal a megvalósításhoz az első lépések megtehetőek legyenek.

A debreczeni ujságírók Rákosi Jenőhöz.

A debreczeni ujságírók meleg szeretettől és a nagy mestert megillető tisztelettől sugalt üdvözlő iratban fejezték ki szerencsésüknek és hódolatukat Rákosi Jenő előtt országos ünneplése alkalmából. Az üdvözlő iratot a debreczeni napilapok szerkesztői és munkatársai aláírták.

Az oláhok egyre-másra utasítják ki Nagyváradról a magyarokat.

Tegnap ismét husz kiutasított magyar ember érkezett Nagyvárad felől Debreczenbe igen siralmas és szomorú állapotban. Valamennyi az értelmiségi osztályhoz tartozik, orvosok, ügyvédek, tisztviselők, kiket azon a címen utasítottak ki az oláhok, hogy a vasutas sztrájkban résztvettek. Persze mindebből egy szó sem igaz. Az illetők a sztrájkról csak akkor értesültek, mikor már az kitört. Némelyik nem is volt Nagyváradon, amennyiben szabadságát töltötte és nem volt otthon. Oláh detektívek hurcolták elő őket és még annyit sem engedtek meg nekik, hogy a családjuktól elbucszanak. Egy krajeár nélkül kellett nekik elhagyniok Nagyváradot, otthagya hozzátartozóikat és családjukat a legnagyobb bizonytalanságban. Bizonyos, hogy az oláhok most az erdélyi sztrájk dolgát felhasználják arra, hogy a magyarokat tömegesen kiutasítsák, hogy mennél kevesebb magyar maradjon Erdélyben.

Elhunyt állampénztári tanácsos. A debreczeni m. kir. Pénzügyigazgatóság és Pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétség m. kir. állampénztár tisztviselőjára mélyen szomorodott szívvél jelenti, hogy a legjobb kartárs, kiváló tisztviselőtársuk Markaly István m. kir. állampénztári tanácsos ur az állam szolgálatában töltött 28 éves lelki-

ösmeretes és becsületes munka után 54 éves korában Budapesten, ahová gyógyulást és fájdalomra enyhülést keresni ment, súlyos műtét közben mult hó 31-én hirtelen elhunyt. A jó collega emlékeit lelkünkbe zárjuk és kegyelettel őrizzük meg. Debreczenben, 1920 november 2-án.

Értekezlet az Egyetértés cipő-akciója ügyében.

Mint már jelentettük, az Egyetértés cipő-akciója nem maradt eredmény nélkül. Igen jelentős nyersanyagmennyiség gyűlt össze, amelynek feldolgozása most már mihamarabb meg fog kezdődni. A cipő-anyag feldolgozás és a cipőkiosztás ügyében pénteken este 6 órakor értekezletet tartunk az Ipartestületnél a cipész iparosok és a cipőfelsőrézkészítők szakosztályának, valamint más érdekeltek, adakozók bevonásával.

Katonazenekar hangversenye. Ma este 8 órai kezdettel a Royal-kávéházban válogatott műsorral a katonazenekar hangversenyt tart. Jövedelem a zene-alapra fordítatik. Kávéház fűtve van.

A közéleti tanács ülése. A közéleti tanácsok elnökei alatt szerdán délelőtt tartotta meg II. ülését.

Őszi és téli női felöltő újdonságok óriási választékban érkeztek, továbbá leányka kabátok, női ruhák, flanel pongyolák, blousok olcsó árakban kaphatók FRANK SÁNDOR női felöltő áruházában, Piac-u. 42.

Tévedésből marólugot ivott. Pap Antal 48 éves, Bercényi-utca 53. szám alatti lakos, tegnap tévedésből marólugot ivott. Azt hitte, hogy a csuporban, melyből inni akart, víz van, sőt még töltött is hozzá vizet. Súlyos belső sérüléseivel a közokozóba szállították.

Frank Sándor céghez, Piac-utca 42. sz., posztó szövet, selyem és kész női fehérnemű, legfinomabb kivitelben, nagy választékban érkezett.

Dollárt
és más idegen pénzt legdrágábban veszlek
Simon György
Debreczen, Kossuth-utca 11.
Értékpapírok vétela és eladása.

Valódi Velourkalapok
divatos színben és formákban
FRANK EDÉNÉL.
Megyeháza mellett.

Finom puha gallér 16 kor.
HERMAN NÁNDOR ÉS TÁRSA,
fehérnemű készítő, uri divat üzlete
Piac-utca 10. sz., a Bikaival szemben.

Erdélyi költők. A guzaba kötözött Erdély irodalmi életéről alig hallunk valamit. A magyar könyvet tilos bevinni. Kolozsvár, Nagyvárad és Temesvár a három új irodalmi központ. Mint a 48-as szabadságharc után, a hazafias írásokat kézirati úton terjesztik. Rákosi Jenő a Budapesti Hirlapban most megkapóan írja le ezeket a „bujdosó verseket” abból az alkalomból, hogy egy új erdélyi költő, Térey Sándor Feltámadás című könyvről beszámol. „Végvári és Térey versei kézzel-kézzel járnak Erdélyben, — írja — énekelvén az idők kegyetlenségét, az emberek méltatlanságát: a nagy történelmi megpróbáltatáshoz és a maguk ideális hazafias fájdalomát”. Végvár, a sebezett lelki magyar poétán kívül egy új igazi költője támadt Erdélynek. „Varázsos strófákat ír, tele hittel és kétséggel, tele reménnyel és aggodással, tele biztatással és keserű szatírával, tele azzal a kimondhatatlan meghasonlással, melyet ma minden magyar szívnek vonaglania kell”. A könyv címlapján égi fényben álló angyal hirdeti a Feltámadást. A könyv második kiadása most jelent meg Singer és Wolfner kiadásában Budapestben. Kapható a „Mélusz” könyvkereskedésben. Ára felárral 14 korona.

„Héra” közimunkául, fehérnemű javítóval és Kolosnyakkendő-terme Simonffy-u. 5. szám.

Világítási zavarok esetére lássa el magát acetylen lámpával. Minden rendszerű lámpák, valamint carbid állandóan kapható nagyban és kicsinyben Műszaki és Kereskedelmi Társaság, Hunyadi-u. 17. az udvarban hátul.

A Vendéglősök és Italmérők Beszerzési Részvénytársága Németh András társulati elnök vezetésével tartott ülésében az előkészítőbizottság beszámolt arról, hogy a debreczeni érdekeltség jegyzései már biztosítanak ugyan ezen közérdekű intézmény megvalósítását, de illetékes helyről kifejezett kívánsághoz képest ugyanezen bizottság módot akar nyújtani, hogy a Hajdumegye és Bihar megye idetartozó részeinek vendéglősei, korcsmárosai, korlátlan és korlátolt jogú italmérői is részt vehessenek saját jól felfogott érdekeikben a beszerzési részvénytárság megalakításában. Epen ezért az előkészítőbizottság november 9-én déli 12 órára, a debreczeni Ipartestület (Simonffy-utca 1. c.) disztermében gyűlést tart, amelyre ugy az eddigi részvényjegyzők, valamint azok, akik eddig még nem jeleztek volna, ugyszintén Hajdu- és Biharvármegye idetartozó részeinek fent felsorolt érdekeltségei jelenjenek meg. A gyűlésen az előadói ismertetésén kívül Hollós István m. kir. pénzügyi főtanácsos, pénzügyigazgató-helyettes fog tájékoztatást nyújtani ezen szervezedeésnek közigazgatási és közgazdasági jelentőségéről, nemkülönben hasonló intézmények közhasznú hatásáról.

Iparüzés engedély nélkül. A rendőrség, mint kihágási bíróság egy-egy hónapi elzárásra és 600—600 korona pénzbüntetésre ítélte Grosz József és Deutsch Béla szabókat, mert iparengedély nélkül üzték iparukat.

Kiss József: Esteledik, alkonyodik. A legnagyobb élő magyar poéta élete alkonyatán még szívesen elenyelget Muzsájával és hol derűsen humoros, hol melán elboruló versekben menti meg az elmúlástól költői haugulatait. A gyűjtemény, amelyet a Pantheon Irodalmi Intézet r.-t. nyújt a nagy költő hű és áhítatos közönségének, legújabb verseit foglalja magában. A lelkes öregség, az elmúlás közeledő rémei, az édes és meleg visszaemlékezések és mindenek fölött a mindhalálig forrón szeretett hazának romlott, csüggesztő jövője voltak a gyönyörű dalok ihletői. A változatosságukban is egységes alaphangú költemények, nemcsak bájos melankoliájukkal fognak hatni, hanem a tökéletes kicsiszolt formákkal is, amelyek régi és gyakran magaslati zsenijének teljes fényében mutatják a hetvenhat esztendő poétát. A könyv külső díszes és mostoha viszonyok ellenére lépést tart belső szépségével. A könyv ára fűtve 36 korona, kötve 48 korona és a szokásos felár és kapható a „Mélusz” könyvkereskedésben.

Viasz menyasszonyi koszorut és csokrot gyárt Fodor Testvérek, Piac-utca 7. Középpéület. Eladás nagyban.

Életunt 16 éves leány. Náb-rádi Mária 16 éves leány a Széchenyi-utca 21. számú házban tegnap öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Suvos belső sérülésekkel beszállították a kórházba. A rendőrség kihallgatta a leányt öngyilkosságának oka felel, de csak annyit mondott, hogy tettét életuntságból követte el, sőt, mint mondta, ha most nem is sikerült az öngyilkosság, hajlandó még egyszer elkövetni.

Az országos törvénytar folyó évi 18-ik száma, mely az új bélyegilletéket a megfelelő kiszámítási táblázatokkal, továbbá az értékpapir forgalmi adó (bőzsdadó) és játékkártya felemeléséről szóló törvényeket tartalmazza, kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben. Ára felárral 1 K 60 fillér.

Dr. Szöllösi nemi betegnek rendel, Hungária mellett.

A cipész szakosztály f. hó 7-én, vasárnap d. e. fél 10 órakor ülést tart, melyre a tárgy fontossága végett pontos megjelenését kér az elnökség.

Képeslevelezőlap ujdonságok nagy választékban kaphatók a „Méliusz” könyv- és papírkerekedésben. Viszont-eladónak árengedmény.

KEMÉNY KALAPOK, eredeti Gyulits-gyártmány és nyakkendő ujdonságok legolcsóbban beszerezhetők Frank Imrénél.

Szenzáció gramophon-lemez ujdonságok érkeztek Molnár Testvérekhez.

Rendőri hírek. Majda Mihály Szent Anna-u. 45. szám alatti pálinkamérő feljelentést tett a rendőrségen, hogy üzletébe hement néhány előtte ismeretlen cigány, leültek italozni az üzletben levő ládára és a mögötte levő 600 koronás ezüst sáta-botját ellopták. — Tóth Mihály, Tégláskert, Kanális-utca 23. szám alatti lakostól ismeretlen tettesek 3000 korona értékű fehéreműt loptak. — Özv. Brunner Józsefné, Bőszörményi-ut 13. szám alatti lakásából az ajtóelőtti villanyvezetékét lopta el valaki. — A szentesi államrendőrség átiratban kérte köröztetni a debreczeni rendőrségnél Balogh István szállodai portást és kedvesét, Balogh Juliánát, kik 40.000 korona értékű holmi ellopása után Szentéről megszöktek.

TÉLI béleit sapkák finomabb minőségben férfiak és fiuk részére legolcsóbban beszerezhetők Frank Imre kalapüzletében.

Margit fürdő kellemesen fűtve, állandóan egész nap nyitva van.

Elített orgazda. Magyar Pál debreczeni lakos még a múlt év folyamán megszerzett egy lovat Novák Andrásról, melyről utólag kiderült, hogy lopott volt. A debreczeni törvényszék büntető tanácsa ma délelőtt foglalkozott az ügyvel és Magyar Pált orgazdaság bűntettéért négy havi fogságra ítélte. Magyar az ítélet ellen felebbezett.

DELEJGYUJTÓKAT, telefonokat, villamos műszereket készít és javít. Cink, veresréz és sárgarézt csillárokat vesz: Földvári Debreczeni Első Elektrotechnikai gyár, Széchenyi-utca 55. Telefon: 168.

Legujabb rendszerű karbidlámpák, karbid Molnár Testvéreknél.

Kölcsonkőnyvtár megnyit. Beiratkozás naponta. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna-utca.

Soós uriszabó készít jutányos árak mellett szép kivitelű férfi ruhákat, Piac-utca 28. Városi bérház (passage).

Munkások, tisztviselők és egyéb alkalmazottak adói című füzet, az érvényben levő új adótörvények és rendeletek alapján összeállította dr. Pongrácz Jenő, most jelent meg. Ára felárral 7 korona. Kapható a „Méliusz” könyvkereskedésben.

Leesett a vonatról. Tegnap beszállították a debreczeni kórházba Varga Sándor 21 éves máv. irnokot, Vargakert, Legányi-utca 23. szám alatti lakost, ki a mozgó vonatról leesett. Szerencsére csak könnyebb természetű

sérüléseket szenvedett, de azért még hosszabb ideig tartó ápolásra szorul.

Gazdasági akadémiával hallgatók figyelmébe. Cserháty: Növénytermelés új kiadásban legközelebb megjelenik. A teljes mű előfizetési ára 500— korona, mely összeg f. hó 5-ig fizetendő. Ez után a bolti ár lép érvénybe, mely magasabb lesz. Előfizetni lehet a „Méliusz” könyvkereskedésben, Ferenc József-ut 26. sz.

A helybéli és vidéki uri közönség figyelmét felhívjuk, hogy szörme ruháit a legujabb divat szerint izlésesen és legolcsóbban csakis Klonda szücs, Piac-utca 21. szám alatt alakítja át.

Gyapjuszövetek férfi öltönyökre és kosztüm-kelmék nagy választékban, olcsó árak mellett beszerezhetők Rott Adolfnál, Piac-utca 77. sz.

SPORT

A bajnokság állása.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A bajnokság előrehaladásával mindjárt tisztázódnak az erőviszonyok. A DEAC megtartotta vezető pozícióját, a II. helyre a DVSC került, a harmadik helyen a DKASE áll, míg a többi egyesületek a helyezésekért viaskodnak. A bajnokság állása a következő:

1. DEAC	9 p.	gólarány	10:5
2. DVSC	7 p.		8:1
3. DKASE	6 p.		8:8
4. KSE	6 p.		14:6
5. NTVTE	5 p.		14:7
6. DTE	5 p.		9:6
7. DMTK	5 p.		14:9
8. SZMTE	3 p.		3:4
9. DNYSZ	0 p.		1:40

Döntő jellegű mérkőzések kerülnek vasárnap ismét a vasutas pályán eldöntésre. Különösen a DVSC—DEAC mérkőzés tartat nagy érdeklődésre számot, mely az első hely kérdését van hivatva tisztázni. Kezdeté délután 3 órakor. Nem kevésbé a DTE—NTVTE mérkőzés sem, mely a helyezésekre nézve bir döntő befolyással. A DTE-nek égető szüksége van a pontokra és így mindent el fog követni a vasárnapi mérkőzés megnyerésére. Kezdeté 1 órakor.

Szombaton délután látja vendégül a DKASE a Kisvárdai Sport Egyletet. A mérkőzés valószínű győztese a KASE, mely ezzel a győzelemmel nagyot fog erősíteni pozícióját.

Felhívás. Felkérem a DTE football-szakosztályának tagjait, hogy csütörtök este fél 8 órakor az Angol királynő különtermében feltétlen teljes számban jelenjenek meg. Intéző.

A DEAC új tisztikara. Hétfőn tartotta a DEAC tisztújító közgyűlést, mely a következő tisztikart választotta. Tanácselnök dr. Dárkó Jenő. Ifjúsági elnök Szalay György. Alelnökök Józán József, Pásztor József, Durkó Gábor. Főtisztár dr. Biró Barna. Titkár Görgey Árpád. Főjegyző Lénárd István. Aljegyzők Rhénes István és Vágó János. Penztáros Kutassy Viktor. Háznagy Wurst László. Levéltárnok Zámory Gusztáv.

A DKASE football-szakosztálya f. hó 4-én, csütörtök este fél 8 órakor az Angol királynő fehértermében ülést tart. A tagok megjelenését kérem. Intéző.

A DKASE felkéri első csapatbeli játékosait, hogy a csütörtöki tréningen feltétlenül megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

Könyvek, zeneművek és divatlapok,
papír, író- és rajzszerkek
állandóan nagy választékban kaphatók Debreczen sz. kir. város és a tiszántuli református egyházkerület tulajdonát képező
„MÉLIUSZ” könyv-, zenemű-, papír- és írószekereskedésében.
Debreczen, Ferenc József-ut (Piac-u.) 26. szám.

Debreczen város és a Tiszántuli ref. egyházker. könyvnyomda-vállalata.

Folyó hó 7-én a m. kir. katonai lövész környékén a MOVE és DSE első őszi katonai mezei futóversenyt tart. Több mint száz nevezés érkezvén be, ismét szép küzdelmet élvezhet végig városunk sportbarát közönsége. Díj három van ez ideig. Tisztek, altisztek és legénység részére. Indulás és cél a polgári lövőde előtt. A verseny távja 5 km. A verseny kezdetének időpontját később fogjuk tudatni. Belépő-jegyek a helyszínen öt korona árban válthatók.

KÖZGAZDASÁG

Debreczen tengeri kivitele. Zöld József tb. tanácsnok, aki több napon át Budapesten járt, hogy a Csehszágból 140 vagon tengeri ellenében behozandó 1250 vagon tűzifa ügyét intézze el, visszaérkezett utjáról. Jelentése szerint Vass József dr. közlelmezési miniszter és Terffy Béla államtitkár véleményezték a tengeri kiszállítására az engedély kiadását s ez ügyet a szerda délután tartandó miniszterközi értekezlet tárgyalta is. A vasuti fuvarra vonatkozóan a tanácsnok kérte, hogy mivel a fát a csapi hid megrongáltsága miatt nagy kerülővel Satoraljaujhelyről Hidasnémetin, Hatvanon át kell Debreczenbe hozni, kedvezményes tarifát számíton és engedjen a máv. A miniszterium azonban ezt a kérést nem teljesítette s így egy vagon fa szállítási-ánál csak a vasuti fuvarköltség 3100 koronába kerül.

MEGJELENT
az 1921-ik évre szóló
KISGAZDA KALENDÁRIUM,
rendkívül érdekes és gazdag tartalommal. Gazdáknak nélkülözhetetlen. — Ára 30— korona. — Kapható a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben, Debreczen, Ferenc József-ut 26. sz.

ALMA viszonteladónak
hét K és feljebb
Rákóczi-utca 13. szám.

Aranyat, ezüstöt, brilián-
sat a legmagasabb
árban veszek
POLLÁK
ékszerész. Piac-utca 79.

Veszek aranyat, ezüstöt,
regli arany- és
ezüstpenzket a
legmagasabb napi áron:
Blattner ékszerész.
Kossuth-utca.

APROHÍRDETÉSEK
Aprohírdetéseket díjaz bethétszempelen 10 szög 10 korona, minden további szög 1 kor. Vasárnap 10 szög 10 korona, minden további szög 1 korona 50 fillér. Vastagabb betűkkel szedett szöveg költségesen készíthető. Vidékről hirdetői díj postabélyegekben is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

AJÁNLAT
Zongorázni tanítók könnyű módszerrel, jutányosan, Király-utca 5. földszint balra. 4 63

BENZIN
literje 56 K
„Pannonia Garage-ban”
Piac-utca 42-ik szám alatt.

KERESLET
Varróleányok és koszorukötő-leányok felvételnek Fodor Testvérek Piac-utca 7. 4255
Fűszerkereskedőségét felvételnek Félégházy János üzletében. 4258
Megbízható nő kis gyermek mellé felvételnek. Kishegyesi-ut 2. 4260
Irodaszolgát keresek, fizetést és lakást adok. Cím a kiadóban. 4259
Kerékgyártó segédet jó fizetéssel felvesz Nagy Imre, Erzsébet-u. 8. 4256

ELADÁS
Eladók egy fűszer nyitott és fűköcs berendezés, 2 drb kávédaráló, egy 99-es national cassa, üres ládak és egy szép fehér gyermekkosci. — Brunnel Gyula, Piac 27. 4257

Eladó új és használt festett butorok, József kir. herceg-utca 20. 4213
3 hold szőlő föld, gyümölcsös vidéken és 1 deszka kamara eladó. Vass, Homok-utca 57. 4262
Női felöltő, teljesen új, téli, kisebb alakra, eladó. Szepességi 32. 4264

Kisbirtok tanyával, 9 katasztrális hold első osztályufekete föld eladó. DEZSÓ LÁSZLÓ irodája, MARÓTHY-UTCA 19. SZÁM.

TÜZIFA
(2—3 éves vágásu prima tölgy- és bükkhasáb) waggontételekben, azonnali szállításra megrendelhető
REINBOLD MIKLÓS-nál,
a szolnoki egyesült gőzfűrés és őrlőmalom r-t. megbízottjánál, Debreczen, Kossuth-u. 61. sz. a. Igyekeztek mindenki szükségletét idejében biztosítani, mert a készletek nehezen pótolhatók s az ár napról-napra mértéktelenül emelkedik. Megrendelőnek lakásomon egész nap rendelkezésére állok. *****

Stabilgőzgep 18 lóerős teljesen üzemképes és azonnali átételre eladó. DEZSÓ LÁSZLÓ irodája, Maróthy-utca 19. szám alatt.

Felolós szerkesztő:
Dr. SZATAI FERENC.
Kiadja:
Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata.